

ไม่หลงทาง

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “ดับอารมณ์ที่เหตุ”

กราบนมัสการหลวงพ่อ ลูกขอเล่าผลการภาวนาและคำถามดังนี้

๑. ระหว่างภาวนาที่วัดมีอารมณ์เสียใจเกิดขึ้น ก็ได้แต่พยายามพุทโธและประคองจิต และกิริยาภายนอกให้เป็นปกติ ในใจพยายามพิจารณาแต่ก็ไม่ได้เรื่อง ความเสียใจยังคงอยู่ จนได้มาฟังเทศน์หลวงพ่อบอกว่า “รูปอันวิจิตรไม่ใช่กิเลส ตัณหาความทะยานอยากในหัวใจต่างหาก เป็นกิเลส” คำนี้ฟาดเบรียงลงกลางหัวใจ มันอ้อ! ทันทีเลยคะ

คำว่ากล่าวก็คือรูปอันวิจิตร สิ่งกระทบไม่ใช่กิเลส สิ่งที่ถูกชักขึ้นมาในใจต่อจากนี้ต่างหาก คือกิเลส ก็พิจารณาไล่หากิเลสที่ทำให้ใจทุกข์

ถ้าคำถามนี้พูดกับผู้อื่น แม้เราจะได้ยินแต่ก็ไม่ทุกข์ ทุกข์เพราะว่าเราเอง ก็ไล่ไปจนเห็นความสำคัญของตนว่า ตนเองนั้นดีแล้ว ไม่ควรทุกข์ว่า จิตนี้เองคือต้นเหตุแห่งทุกข์ ก็ได้พิจารณาเหตุผลที่ว่า เป็นเช่นนี้ควรแล้วที่จะรักษาระเบียบวินัย เพราะมีหนึ่งก็ต้องมีสอง และครูบาอาจารย์สอนให้ ดุด่าให้ ก็ต้องดีสิ ถ้าได้แล้วจะทุกข์ทำไม ความเสียใจก็เบาบางลง ไม่ต้องฝืนประคองจิตของตนตอนแรก

ต่อมาขณะขับรถกลับบ้านก็มีเรื่องราวมากระทบในใจ ไม่พอใจอีก ก็ทำเหมือนเดิมและอารมณ์นั้นก็เบาไป ฟังคำครั้งนี้ทำให้ลูกทะลุผ่านจุดที่ติดขัดมาได้ เดิมเห็นความไม่พอใจอารมณ์ด้านลบต่างๆ ก็ไม่รู้ว่ามันเกิดขึ้นแล้ว แต่พิจารณาฟาดฟันจนวางมันลงไม่ได้ อย่างนี้ก็ดี แค่อดกลั้นไว้บ้าง รวบรวม ครั้งนี้รู้สึกว่าจะต้องทำอย่างไรกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นในหัวใจคะ วิธีนี้ถูกผิดประการใดขอหลวงพ่อบอกช่วยแนะด้วยคะ

ดับอารมณ์ที่สอง

๒. ลูกเห็นว่า อารมณ์ที่เกิดขึ้นนั้นมีทั้งสุขและทุกข์ แต่สติปัญญาของลูกจับได้แค่ อารมณ์ทุกข์ อารมณ์ที่ใจมันไม่ชอบ ส่วนอารมณ์สุขพอใจก็เกิดขึ้นในใจเหมือนกัน แต่ทำไมจับมาพิจารณาแยกแยะไม่ได้ ไหลเออออตามมันไป ก็ถามใจว่า จริงๆ แล้วเราต้องจับทั้งทุกข์และสุขสิ แต่สุขจับไม่ได้ ต้องทำอะไร ได้คำตอบว่า จับทุกข์นั้นง่ายกว่า ตอนนี้จับได้แค่นี้ก็ทำให้พิจารณาไปให้ชำนาญก่อน เมื่อชำนาญแล้วเดี๋ยวก็จะพัฒนาไปสู่การจับสุขที่ละเอียดกว่านี้ได้ อันนี้จริงหรือลูกถูกกิเลสหลอกคะ

ดับอารมณ์ที่สาม

๓. ตอนนี้ลูกกลับบ้านมาได้หลายวันแล้ว ยังจับอารมณ์มาแยกไม่ได้อีกเลย มีหน้าที่ทางโลกมากมายให้คิดให้ทำ จิตส่งออกไปคิดเรื่องโน้นนี่จนงานในใจไม่ก้าวหน้า ถึงแม้จะรู้ช่องทางแต่ไม่ได้ฝึกฝน สักวันก็ต้องเสื่อม ลูกได้เพียงแต่แค่พุทโธและฟังเทศน์หลวงพ่อบุญบวรเท่านั้นค่ะ รู้สึกว่าตอนนี้เข้าใจในคำสอนของหลวงพ่อดีขึ้นมากค่ะ ขอรบกวนหลวงพ่อดตอบแค่นี้ค่ะ

ตอบ : นี่พูดถึงว่าเวลาที่เราพิจารณาเองก็เรื่องหนึ่งนะ แต่เวลาฟังเทศน์ฯ สิ่งที่ได้ยินได้ฟัง ได้ยินได้ฟังทุกวันนะ ได้ยินได้ฟังทุกวัน สิ่งทีเทศน์ได้ยินได้ฟังทุกวันแต่มันไม่สะเทือนใจ แต่ถ้าวันไหนเวลาฟังไปแล้วถ้ามันถูกใจ เวลามันถูกขึ้นมามันสะเทือนหัวใจ สะเทือนหัวใจ มันได้ประโยชน์ตรงนั้นไ

เวลาฟังเทศน์ สิ่งที่ได้ยินได้ฟังแล้ว ต่อย้ำๆ ทุกวัน สิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟังนั้นอีกเรื่องหนึ่งนะ แล้วเวลาฟังไปแล้วมันเกิดความเล็งเลงสัย เวลาความเล็งเลงสัยแล้วถ้ามันกำจัดความเล็งเลงสัย จิตใจนี้ผ่องแผ้ว นี่อานิสงส์ของฟังธรรมฯ นะ

เวลาฟังธรรมฯ เวลาประพฤติปฏิบัติ หลวงตาท่านไปเยี่ยมลูกศิษย์ลูกหามากมาย มหาศาล บางสถานที่มันเป็นป่าเป็นเขาที่น่าจะประพฤติปฏิบัติบ้าง ท่านบอกทำไมมันไม่มีพระปฏิบัติละ ทำไมพระมันไม่มากนัก

เวลาท่านสนทนากับพระที่นั่นไง ท่านบอกว่า เวลาปฏิบัติอยู่ในป่าในเขา เวลาปฏิบัติแล้วถ้าไม่มีครูบาอาจารย์มันก็เหมือนกับหลงทาง เหมือนกับอยู่คนเดียว มันว้าเหววัง มันขาดที่พึ่งๆ ใจ ถ้ามันมีครูบาอาจารย์เป็นแม่เหล็กที่ดึงดูดเข้ามา เวลาดึงดูดเข้ามา มีสิ่งใดที่เราประพฤติปฏิบัติแล้ว สิ่งใดที่มันขัดข้อง เราถามอาจารย์ได้เลย

การถามอาจารย์นั้นนะมันเป็นทางการประพฤติปฏิบัติที่เข้าสู่สู่ความจริง เพราะท่านได้ประพฤติปฏิบัติ ท่านได้ผ่านเหตุการณ์อย่างนั้นมาแล้ว

แต่ถ้ามันไม่มีครูบาอาจารย์นะ เวลาเกิดสิ่งใดขึ้นเราก็ต้องคิดเอง คั่นเอง หาเอง โอ้ย! ความคิดเราส่วนใหญ่แล้วเราเข้าข้างตัวเองทั้งสิ้น เวลาเราคิด กิเลสมันก็คิดไปกับเราใจ เวลาเราคิดอะไรก็แล้วแต่ เราใช้ปัญญาต่อสู้กับกิเลสของเรา กิเลสมันก็มีส่วนในความคิดของเราด้วยใจ แพ้ทุกที แพ้ทุกทีใจ มันทั้งว้าเหว มันทั้งเหงา มันทั้งต่างๆ แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์นะ มันเหมือนมีหลังพิง เวลาหลังพิงขึ้นมา มีสิ่งใดเราวิงหาครูบาอาจารย์เราเลย

เวลาประพฤติปฏิบัตินะ เวลาหลวงตาท่านบอกใจ เวลาอยู่กับหลวงปู่มัน กิเลสมันเจียบสงบ มันไม่มีสิ่งใดเลย เวลาออกจากหลวงปู่มันไป ๒ วัน ๓ วันกลับมาถามปัญหาท่านแล้วเวลากลับมาถามปัญหาท่าน แล้วท่านก็ตอบใจ พอเวลาตอบมันก็ไปค้นคว้า ท่านบอกว่า ถ้าไม่ไปถามท่าน เราต้องคิดต้องค้นเป็นเดือนเลย แต่ถ้าไปหาท่านทีเดียวจบเลย

อันนี้ก็เหมือนกัน สิ่งที่เราฟังเทศน์ฯ สิ่งนี้สำคัญมาก สำคัญมาก สิ่งที่ได้ยินได้ฟังแล้วได้ยินได้ฟังแต่มันไม่สะเทือนใจ

เหมือนฟังเทศน์เลย เปิดวิทยุฟังเทศน์ ถิ่นที่นี้ก็ฟังทุกวันนี้นะ แต่บางวันถ้าจิตมันดีๆนะ สิ่งที่เราเฝ้าหาสาระมันกระเทือนหัวใจนะ มันคิดเลย ทำไมตรงนี้เมื่อก่อนมันไม่เคยได้ยิน

ได้ยินทุกวันนะ แต่มันไม่ตรงกับขณะที่เราต้องการ พอตรงกับขณะที่ต้องการนะ โอ้โฮ! มันขนพองสยองเกล้า มันสะเทือนใจ สะเทือนใจทันที นี่อานิสงส์ของฟังธรรมๆ ใจ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาประพฤติปฏิบัติไปทีวัด มีคนถามมากมายมหาศาล เวลาปฏิบัติต้องไปวัดไปวาหรือไม่

ถ้าเราไม่มีเวลา ถ้าเราจัดสรรได้ เราปฏิบัติที่ไหนก็ได้ การประพฤติปฏิบัติที่บ้านก็ได้ ในห้องพระก็ได้ ขณะที่ทำงานก็ได้ ถ้าจิตใจเรามั่นฝักใฝ่ มันต้องการ ถ้าจิตใจเราไม่ต้องการนะ มาอยู่วัดมันก็คิดออกไปข้างนอก มันส่งออกหมดนะ ไปอยู่ที่ไหนมันก็ส่งออกทั้งสิ้น

แต่เวลาไปวัดไปวามันสับสนไปเลย สถานที่ เราอยู่ที่บ้านที่เรื่อน เวลาเราประพฤติปฏิบัติ คนก็บอกว่า โอ้! ใช้นี้ปฏิบัติธรรม นี่เราอยู่บ้านอยู่เรื่อนของเรา เวลาไปวัดไปวา มันก็ปฏิบัติเลยแหละ ที่ปฏิบัติธรรมมันบังคับเลย ต้องปฏิบัติ

เราไปวัดไปวาเพื่ออะไร วัดวาอาราม อารามิกชน ผู้ที่ไม่มีเหย้าไม่มีเรื่อน เวลาไปวัดไปวาขึ้นมาทีเพื่อจะไปแสวงหาสัจจะหาความจริง ถ้าแสวงหาสัจจะหาความจริง หาที่ไหน หาด้วยการเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา

เวลาทางโลกๆ เขาบอกพวกนี้ทำเงินตกหาย เดินหานี้ไ้ หาเงินหาทอง เวลาเดินหาเงินหาทองที่บ้านเขา ใช้นี้เราหาหัวใจเราต่างหาก ถ้าเราหาหัวใจเราต่างหาก มันเป็นที่สับสนไปเลย มันเป็นภาคบังคับให้เราควรกระทำเลย ถ้าทำขึ้นมามันก็เป็นความจริง นี่ไปวัดไปวาไ้

ฉะนั้น สิ่งที่ว่าเวลาเราคิดสิ่งใดไม่ออกแล้วมันมีความขุ่นมัวอยู่ในใจ เวลามาฟังเทศน์ไ้ รูปอันวิจิตรไม่ใช่กิเลส ตัณหาความทะยานอยากของคนต่างหากคือกิเลส เวลามันได้สติ ได้คิดได้ มันก็หลุดตัวเข้ามา จิตใจมันก็ปล่อยวางได้ ปล่อยวางอารมณ์ที่ไปยึด ไปยึดนั้นนะดันไม้พิษ เวลายึดมาแล้วมันคิดสิ่งใดออกมามันคิดแต่ความเป็นพิษ ความเป็นพิษขึ้นมา ความเป็นพิษ มันชอบนะ มันมีรสชาติ

รสของธรรมเหมือนน้ำฝน ไส้สะอาด รสจืด มีคุณค่ากับร่างกาย แต่ถ้ามันไปกินแกง กินอาหารที่รสจัด มันมีรสมีชาติ

นี่ก็เหมือนกัน เวลามันไม่พอใจ เวลามันโกรธ เวลามันฝังใจนี้ชอบ แต่รสปล่อยวางไ้ รสปล่อยวาง รสความว่าง รสของธรรม เวลามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมามันจะเข้าใจของมัน

แต่เวลาที่กิเลสมันพลั้งเผลอไ้ เวลามันเผลอตัวเอง เวลาคิดเรื่องนี้ย้าคิดย้าทำ บอกเราคิดเพื่อจะแก้ไข เราคิดเพื่อจะให้พ้นความคิดเรา มันยังคิดมันยังเจ็บ เจ็บอยู่อย่างนั้นนะ แต่มันชอบ มันมีรสชาติ แต่เวลามันจะปล่อยเท่านั้นนะ โอ้โฮ! ปล่อย ปล่อยเลย เวลาปล่อยมันต้องเท่า

ทัน นี่ถ้ามันเท่าทันนะ ถ้ามันปล่อยได้มันก็เป็นประโยชน์กับเรา เป็นประโยชน์กับเรา แล้วมันเป็นข้อเท็จจริงอยู่แล้ว

ดับอารมณ์ที่ ๒ เวลาทำสิ่งใดแล้วมันต้องมีกฎมีกติกาก็คือ ถ้าคนอื่นเขาทำอย่างไรเราก็ต้องทำแบบนั้น ถ้าทำแบบนั้นแล้วมันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

เวลาพระ หลวงตาท่านสอนประจำ เวลาอยู่ในวัดในวา พระทั้งหมดเหมือนร่างกายเดียวกัน หลวงตาท่านเป็นส่วนศีรษะ พวกเราเป็นแขน เป็นขา เป็นร่างกาย เป็นเท้า เป็นมือ เพื่อให้องค์กรนั้นขับเคลื่อนไป

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเป็นพระ เป็นพระอยู่ในวัด เหมือนร่างกายเดียวกัน ถ้าไปเหยียบเอาหนาม ไปมีแผลขีดข่วนที่ใด มันเจ็บไปหมดนะ นี่ก็เหมือนกัน เวลาทำสิ่งใดแล้ว กติกาก็คือกติกาก็คือ ถ้าทำสิ่งใดเราจะเอาชนะอยู่คนเดียว เราจะอยู่บนยอด ยอดเจดีย์มันแหลมๆ มันมีที่เดียวฐานของมันกว้างไง แต่ยอดของมัน เวลานกมันมาจับ มันจับตรงนั้นนะ

นี่เหมือนกัน ทำสิ่งใดต้องให้เหมือนกัน เราจะเอาสิทธิพิเศษเป็นไปไม่ได้ ถ้าสิทธิพิเศษสิทธิพิเศษก็กิเลสพิเศษไง กิเลสตัวใหญ่กว่า กิเลสตัวใหญ่กว่ากิเลสธรรมดา

ไอ้พวกกิเลสธรรมดามันก็อยู่ของมันธรรมดาไป ไอ้พิเศษก็กิเลสตัวอ้วนกว่าใหญ่กว่า นี่สิทธิพิเศษ มันไม่เป็นไปหรอก ถ้าเป็นความพิเศษ เห็นไหม

หลวงตาอยู่กับหลวงปู่มัน ท่านรับผิดชอบในวัดทั้งหมดเลย แต่ความพิเศษของท่านเวลาภาวนาไม่มีใครเห็น แต่ทำความดีขึ้นมาไม่มีใครเห็น

เวลาหลวงปู่มันท่านรู้ของท่านเอง คนที่สัมผัสกัน ท่านจะรู้โดยข้อเท็จจริง ท่านรู้เลยว่า หลวงตาท่านไม่ใช่ผ้าห่ม ท่านเอาผ้าห่มส่วนตัวของท่านเลย ที่หลวงตาพระมหาบัวท่านเป็นคนพับคนเก็บทุกวันนี้ เอาไปบังสุกุลวางไว้ที่ที่นอน

ความพิเศษมันพิเศษตรงนั้น พิเศษคนที่ความที่เขาเห็นว่ามันรับผิดชอบจริง ทำจริง แล้วทำอยู่เบื้องหลัง ทำให้ไม่มีใครรู้ใครเห็น แต่ผู้ที่มีความเป็นจริงมันเห็นของมันเอง

นี่ก็เหมือนกัน ความดีๆ มันอยู่ที่เรา ความดีๆ มันอยู่ที่ว่า เติบจนกรรม นั่งสมาธิภาวนา ถ้ามันสงบระงับเข้ามา มันจะหยุดยอก ถ้าอย่างอื่นแล้วเขาไม่ทำ มันเป็นเรื่องที่ไม่ดี ไม่ดีแล้วทุกคนไม่พอใจทั้งสิ้น แล้วเราไปทำขวางเขาไปหมดมันจะดีตรงไหนละ อ่างนุ่นอ่างนี้ อ่างไปเถอะ ร้อยแปด

คนหวังดีปรารถนาดีไม่ทำก็คิดขวางใครทั้งสิ้น ใจที่คิดที่ขวางเขานั่นนะ อวดดีนั่นนะ แล้วมันจะเป็นความดีไปได้อย่างไร เป็นไปไม่ได้ ความดีคือความดี แล้วความดีมันเป็นความดีในตัวมันเอง แล้วความดีนั้นมันจะเป็นความจริง

นี่พูดถึงว่า เราเป็นระเบียบของวัด ถ้ามันเป็นความที่เราเข้าใจได้หรือเข้าใจไม่ได้ ถ้าเข้าใจได้ เราก็เป็นส่วนหนึ่งของคุณธรรม ถ้าไม่อย่างนั้นมันจะเป็นส่วนยอก ยอกของเขา แต่มันไม่เป็น ถ้ามันเป็นแล้วมันเป็นโดยสัจจะโดยข้อเท็จจริง

นี่พูดถึงว่า เวลากลับมาบ้านแล้วมันมีหน้าที่การงาน

มันเรื่องธรรมดา มันเรื่องธรรมดา เพียงแต่เราจะฉลาดหรือเราจะแก้ไขของเราอย่างไร เพราะสถานะของความเป็นจริงมันเป็นจริงอย่างนี้

เวลาพระ เวลาเข้าพรรษา ฤดูงดเว้น มันต้องมีหนักมีเบาไป เวลาเข้าพรรษาแล้ว ถ้ายังชวนชวายเป็นอยู่ เอาจริงเอาจังเต็มที ออกพรรษาแล้วหาที่วิเวก หาสถานที่ที่คั่นคว่ำดูใจของตน หน้าที่ของเราเลยละ งานของนักรบ งานในพระพุทธศาสนา

ในพระพุทธศาสนาไม่นับถือเทวดา อินทร์ พรหม ไม่นับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใดๆ ทั้งสิ้นในโลกนี้ เพราะมันไม่มี พระพุทธศาสนานะ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลกธาตุนี้ไม่มี ไม่มี เวลา มีคุณธรรม ฉะนั้น ไม่มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใดๆ ทั้งสิ้นที่เราจะเคารพบูชา ไม่มีเลย

แต่เวลาเป็นจริงๆ ขึ้นมามันเป็นจริงที่ในหัวใจดวงนี้ไง ในพระพุทธศาสนาไง มันเป็นปัจจัยตั้ง สันติวิสุทธิโกท่ามกลางหัวใจนี้ไง พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน

เวลาไปวัดไปวาามีรูปเคารพ มีพระพุทธรูป นี่เป็นสัญลักษณ์ไง แต่เวลาคนเข้าไปถึงพุทธะในหัวใจ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ความมหัศจรรย์ในใจดวงนี้นั่นะ

เราพูดทุกวันเลย พระพุทธเจ้าองค์เป็นๆ เขาไปอินเดียกัน เขาไปสังเวชนียสถานทั้ง ๔ ของเราพุทธโธฯฯ เราจะไปเฝ้าพระพุทธเจ้าองค์เป็นๆ เลย พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน แล้วถ้ามันแก้ไข มันแก้ไขตรงที่พุทธะตัวเป็นๆ นั้นเลย พระพุทธศาสนาหมัศจรรย์ใหม่

ฉะนั้น เวลาอุปการพหังนอกภานอกนั้นนะ ในพระพุทธานุสาไม่มีสิ่งใดที่ว่ามีอิทธิฤทธิ์ มีคุณภาพคุ้มครองใคร ไม่มีหรอก มันคุ้มครองความตายไม่ได้ มันคุ้มครองกิเลสในใจของคนที่ถูกข่มไม่ได้ ไม่ได้ทั้งสิ้นเลย

แต่ศีล สมาธิ ปัญญาสิได้ นี่พระพุทธานุสาไง นี่ไง พระพุทธานุสา ศีล สมาธิ ปัญญาคุ้มครองให้คนฉลาด คนไม่เป็นเหยื่อ คนพ้นจากการอมทุกข์ คนพ้นจากการครอบงำ เป็นอิสระเสรีภาพ นี่พระพุทธานุสาไง

พระพุทธานุสา ถึงบอกว่า เราเป็นชาวพุทธ เราเชื่อมั่นในพระพุทธานุสา แล้วเราพยายามประพฤติปฏิบัติของเราขึ้นมาให้เป็นความจริง แล้วถ้ามันเป็นความจริงแล้วนะ ความจริงอันนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ตาย ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ จะเป็นจะตายมันไปกับเราทั้งสิ้น มันอยู่กับจิตไปตลอด จิตนี้จะไปเกิดในภพใดชาติใดมันไปกับจิตดวงนั้นเลย มีคุณค่ากับจิตดวงนั้นเลย ถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงที่เราสร้างของเราขึ้นมาได้ นี่คือประโยชน์ในการประพฤติปฏิบัติ จบ

ถาม : เรื่อง “ปฏิบัติผ่านบุคคลทั้ง ๔ คู่”

กราบนมัสการหลวงพ่อกะหมขออนุญาตถามข้อสงสัยเรื่องในแนวทางปฏิบัติครับ คือผมได้ฟังพระอาจารย์ท่านหนึ่งสอนเกี่ยวกับการดำเนินการปฏิบัติท่านว่า

เมื่อ ๖ ปีที่แล้วท่านพยายามฝึกจิตจนสงบได้แล้ว วันหนึ่งท่านออกจากสมาธิจะลุกขึ้นเกิดเป็นอัมพาตครึ่งซีก แล้วเกิดอุบัติเหตุล้มลง กระดูกสันหลังหัก จากนั้นก็เกิดอุบัติเหตุซ้ำ เส้นเอ็นเท้าขาด ได้รับทุกขเวทนาสาหัส แต่ท่านปฏิเสธการรักษาพยาบาล

เวลาผ่านไปหลายวัน ที่สุดเวทณารุนแรงเหมือนเวทนาในโลกรวมที่ท่านคนเดียว จนท่านไม่ไหว จึงปลงใจที่จะตาย จึงกำหนดอยู่ที่ลม รอดูลมหายใจที่จะขาดลง แขนขากระดูก เห็นเส้นประสาททั้งหมดเผาไหม้เป็นขี้เถ้า สุดท้ายทุกอย่างดับลงหมด ผู้ดูแลท่านตรวจดูก็สรุปว่า

ท่านตายแล้ว ผ่านไปราว ๑๐ ชั่วโมงท่านฟื้นขึ้นใหม่เป็นคนใหม่ ไม่รู้จักถามราคา ประจวบความคิด ไม่ได้รู้ด้วยตนเองว่าท่านจบกิจ

(เมื่อก่อนท่านว่าท่านเป็นพระอรหันต์วันละ ๒ หน ท่านก็ยอมรับว่าความหลงเป็นอย่างใด แต่ครั้งนี้ท่านยืนยันว่าจบกิจ ขอเป็นพยานและสอนให้กำลังใจผู้ที่ปฏิบัติใหม่) เป็นการผ่านบุคคลทั้ง ๘ ที่เดียวเลย

ท่านจึงสอนเน้นที่อานาปานสติว่า เร็วที่สุด เป็นสมถะและวิปัสสนา โดยจะเกิดสภาวะเวทนาต่างๆ นานา เกิดขึ้นจากอานาปานสติ

นี่เป็นปฏิปทาคร่าวๆ ที่ท่านเล่าให้ฟังครับ ผมเลยสงสัยว่าท่านผ่านได้จริง ได้เร็ว เป็นไปได้ไหมครับ เป็นเพราะวาสนาส่วนตนของท่านเอง หรือเป็นประสิทธิภาพของอานาปานสติโดยเฉพาะ

จากที่ผมฝึกมาบ้าง คือกำหนดพุทโธพร้อมลมเข้าออก สุดท้ายเหลือแต่ลมเข้าออก เลยคิดว่าถ้าจะเอาแต่อานาปานสติไปเลย จะได้ผลเร็วเหมือนกันทุกคนไหมครับ คำถามควรไม่ควร แล้วแต่หลวงพ่อกครับ

ตอบ : นี่พูดถึงคำถามเนาะ คำถามว่าท่านเสร็จกิจ แต่เราไม่เชื่อ ไม่มีใครเชื่อ ไม่มีใครเชื่อเพราะเราเป็นลูกศิษย์พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าสอนเรื่องกาลามสูตร ไม่ให้เชื่อๆ ไม่ให้เชื่อแม้แต่อาจารย์ของเรา ไม่ให้เชื่อแม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม ไม่ให้เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น ไม่ให้เชื่อที่เขาว่าจบกิจไม่จบกิจ ไม่เชื่อๆ ไม่เชื่อถึงการภาวนาของเขาว่าเขาภาวนาแล้วสลบไป ๑๐ ชั่วโมง ก็ไม่เชื่อ ไม่เชื่อ ไม่เชื่อ

พระพุทธเจ้าสอนไว้ เราเป็นลูกศิษย์ เราเป็นชาวพุทธ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าสอนเลย สอนถึงศรัทธาความเชื่อนะ ศรัทธาความเชื่อนี้ท่านบอกเป็นหัวใจจักร พวกเราเพราะมีความเชื่อแล้วเราถึงได้มานับถือพระพุทธศาสนา

นับถือพระพุทธศาสนาแล้ว เชื่อแล้ว เราก็ค้นคว้าเรื่องธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศึกษาพุทธประวัติ ศึกษาต่างๆ ศึกษาไปเพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ ไม่ใช่ศึกษามาให้ฉลาดพ้นจากกิเลส ไม่มี

ปริยัติ ต้องปฏิบัติ ปฏิบัติแล้วถึงปฏิเวธ

ปริยัติเป็นปริยัติ นี่พูดถึงว่าการศึกษา เราศึกษามา ศึกษาในปริยัตินั้นแหละบอกเลย กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อ ไม่ให้เชื่อ ไม่ให้เชื่อ แล้วไม่ให้เชื่อ ท่านพูดถึงบ่อยมากเรื่องกาลามสูตร ไม่ให้เชื่อว่าเขาจะจบกิจแล้ว จบกิจแล้วก็เรื่องของเขา เกี่ยวอะไรกับเราล่ะ เขาจะพิจารณา เวทนาก็เรื่องของเขา ไม่เห็นเกี่ยวอะไรกับเราเลย ไม่เกี่ยว

เราแสวงหาครูบาอาจารย์ที่ดีงาม เวลาครูบาอาจารย์ที่ดีงามท่านจะสอนเรา สอนเรา ท่าน ศีล ภาวนา เวลาพระ ศีล สมาธิ ปัญญา แล้วเราพยายามประพฤติปฏิบัติของเราไป

ถ้าปฏิบัติของเราไปนะ ถ้ามีความสงสัย เราจะเข้าหาครูบาอาจารย์ของเรา ครูบาอาจารย์ของเราท่านจะคอยชี้แนะๆ แล้วครูบาอาจารย์ของเราท่านจะดูเลย ดูพฤติกรรม ดูกิริยา ใจ ดูกิริยาของคนี่ประพฤติปฏิบัติ

เวลาคนที่ประพฤติปฏิบัตินะ

๑. สงบระงับ

๒. ใฝ่ดี

เพราะอะไร เพราะมันมีศีล พอมีศีลขึ้นมามันทำสิ่งที่ถูกต้องดีงาม

ไอ้คนที่ทะเล่กลางปล่อง ทะล่หัวทะล่ท้าย หักหน้าหักหลัง ไร้สาระ เพราะว่ามันผิฉะนั้นทุกคติ สุกคติ สุกคติๆ สุกติมันสงบระงับ ทุกคติ หักหน้าหักหลัง แทนหน้าแทนหลัง ทิ่มแล้วทิ่มอีก นั่นมันทุกคติ มันจะเป็นไปได้อย่างไร

ถ้าเป็นสัจจะความจริง

๑. ต้องสงบระงับ

๒. ไม่แหกคอก

เวลาทางโลกนะ พ่อแม่หลายๆ ครอบครัวในชนบทนะ เวลาเขาทำอาหารเสร็จแล้วเขาจะให้ลูกกินก่อน เหลือเศษอาหารแล้วพ่อแม่ถึงจะกินนะ เพราะอะไร เพราะว่าเด็กมันกำลัง

เจริญเติบโต มันต้องการสารอาหาร แล้วเราเป็นคนทุกข์คนจน เราหาได้มาน้อยแค่ไหน เวลาทานอาหารเย็น ทานอาหารเช้าจะให้ลูกกินก่อน ลูกกินแล้วเหลือแต่เศษก้างปลา เหลือแต่เศษอาหาร พ่อแม่จะกินทีหลัง เพราะพ่อแม่ ด้วยความผูกพันของพ่อแม่ที่รักลูกมาก

นี่ก็เหมือนกัน เวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาครูบาอาจารย์ของเรา พ่อแม่ครูจารย์ฯ พ่อแม่ครูจารย์ท่านทะเลาะไปร้องหมดแหละ แล้วเวลาพ่อแม่ครูจารย์ท่านทะเลาะไปร้อง เวลาท่านปฏิบัติของท่าน ทีหลังทั้งนั้นนะ ให้เขาไป ทุกอย่างนะ ใครจะแข่งหน้าแข่งหลังให้มันแข่งไปก่อน เพราะมันแข่งไปแล้วเดี๋ยวมันจะไปล้มอยู่ข้างหน้านั้นนะ มันไปไม่รอดหรอก

แต่คนที่เดินตาม พอเดินตามครูบาอาจารย์ วัตรปฏิบัติใด เวลาปฏิบัติ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เห็นไหม “มหา มหาไม่ต้องขึ้นมานะ ให้พระเล็กเถรน้อยมันขึ้นมา มันจะได้มีข้อวัตรปฏิบัติติดหัวใจมันไป”

เวลาติดหัวใจมันไป มันทำอะไรแล้ว ใ้ข้อวัตรปฏิบัติมันจะตรวจสอบอารมณ์ของเขาเอง ใ้ข้อวัตรปฏิบัติ ใ้ทำความดีความชั่ว มันจะคอยตรวจสอบพฤติกรรมดีหรือชั่ว

นี่เหมือนกัน เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าเป็นความดีๆ มีครูบาอาจารย์ที่ดีงาม เราเอาสิ่งนั้นเป็นแบบอย่างๆ นะ เวลาทุกข์เวลายาก เวลาจะลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้ในพระไตรปิฎก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะบอกหมดแหละ เวลาไปประพฤติปฏิบัติมันมีความทุกข์ความยาก

แล้วดูสิ ตั้งแต่ประวัติหลวงปู่เสาร์ ประวัติหลวงปู่มั่น เวลาครูบาอาจารย์ของเรา เวลาไปอยู่ที่ไหน ถ้าที่นั่นมันมีพระพื้นถิ่นอยู่ มันจะมีปัญหาไปทั้งสิ้นนะ เพราะอะไร เพราะมันไปเตะถ่วงลากเขาไป

เวลามันอยู่ไปนานๆ มันชินชา พอมันชินชาหน้าด้านมันทำอะไรก็ทำแต่ตามใจของตนไป ทำแต่พอกิเลสให้เขามาค้าชื้ออย่างนั้นแหละ เวลาที่มีครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติ พระปามันก็แค่บิณฑบาตฉันใด บิณฑบาตฉันแล้วเขาเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา

เวลาพระปฏิบัติ เวลาเที่ยวปฏิบัติไปมันสถานที่ต่างๆ ถ้าที่มันแรง ไปในป่าในเขาก็มีสัตว์ มีสัตว์ มีเสือ มีช้าง มีอันตรายทั้งสิ้น เขาพยายามรักษาศีลของเขา รักษาศีลเขาบริสุทธิ์ เวลาเขา

ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเนะ ถ้ามีผิดศีล เขาจะปลงใจลงว่า ถ้าไปองค์เดียวเนะ ถ้าเราเจอพระเราจะปลงอาบัติทันที เขาห่วงการปฏิบัติที่มันผิดมันพลาด

เวลาเขาทำตัวดีงามขึ้นมา ไอ้พระเจ้าถิ่นมันจะมาไล่แล้ว มันทั้งไล่ ทั้งอะไร เพราะว่าอะไร เพราะมันเป็นการเปรียบเทียบไง เพราะอะไร เพราะพระในพื้นที่มันชินชา ทำอะไรก็ทำแต่ความพอใจของตนไง เวลาที่มีสิ่งใดที่ไป เขาจะจับเขาจะไล่ร้อยแปด

นี่พูดถึงว่าเวลาปฏิบัติเนะ เวลาปฏิบัติขึ้นมาเขาจะรู้จะเห็นของเขา แล้วมีครูบาอาจารย์ที่ดงาม ท่านก็ปฏิบัติของท่าน

นี่ก็เหมือนกัน คำถามเขาถามว่า เวลาบอกว่า ปฏิบัติทานุคคล ๔ คู่

โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกาคามิมรรค สกิทาคามีผล อนาคามิมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านผ่านของท่านมา ในพระไตรปิฎก ในสังฆคุณเราก็สวดกันทุกวัน เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเราก็ทำให้มันเป็นจริงเป็นจังของเราขึ้นมา เป็นปัจฉัตตัง เป็นสันติภูริโก แล้วใครจะมายกย่องสรรเสริญเนะ ยกกันบอกว่าปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ...ไม่เชื่อ ไม่เชื่อ ไม่เชื่อ ไม่เชื่อเพราะมันจริงหรือไม่จริงละ

มีเยอะเยอะไป เวลาคนที่เขามาปฏิบัติที่นี้แล้วเขาไปที่อื่นกลับมาเล่าให้ฟังไปกันหลายคน เขาบอกเลย ปฏิบัติที่วัดหลวงพอยุ่งยาก ลำบาก ปฏิบัติที่อื่นนะ ก่อนจะปฏิบัติขึ้นมาเขาจะมีน้ำสมุนไพร เขาจะมีบอกว่าถ้าดื่มแล้วมันจะปฏิบัติง่าย มันมีเทคนิค อู้อู! ร้อยแปดเลยละ

มีหลายๆ สถานที่ เวลาปฏิบัติไปเนะ ถ้าปฏิบัติตามครูบาอาจารย์ ถ้าเชื่อถือครูบาอาจารย์จะได้เป็นโสดาบัน ถ้าปฏิบัติดีปฏิบัติชอบจะได้เป็นสกิทาคามี อนาคามี แต่มีข้อแม้ข้อเดียวเท่านั้นนะ ห้ามสังเกตอาจารย์เนะ ถ้าวันไหนสังเกตอาจารย์บ๊ิบ อริยบุคคลจะหายหมดเลย

ไอ้โฮ! เขามาเล่าให้ฟังเยอะมาก แต่ภาษาเรานะ ไม่ต้องมาเล่าหรอก

เราเป็นพระปฏิบัติใหม่ๆ เราก็แสวงหาครูบาอาจารย์เหมือนกัน แล้วดูผิวภาวะเวลาบวชใหม่ๆ แล้ว จะว่ามันโง่มันก็แสนโง่นะ แต่ในความเป็นจริงมันซื่อ มันซื่อ มันอยากได้ มันอยากปฏิบัติ อยากให้คนชี้ทาง แล้วมันก็ชี้ไปดวงจันทร์ ไปดาวอังคารอย่างนี้ มันชี้ไปบ่าบอคอแตก มันไม่ชี้เข้ามาสู่ใจของตนเลย

เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงตาพระมหาบัวท่านไม่ได้ชี้ไปไหนเลย ท่านชี้เข้าที่ทาง
จงกรม แล้วมึงเดินเอา ท่านชี้เข้าไปที่ปฏิบัติเนาะ

เวลาหลวงตา ใครฉันข้าวเสร็จแล้ว ถ้าไม่อยู่ในทางจงกรม ไม่อยู่ในร้านของตัว ออกมา
เดินตามทางในวัดนะ ท่านถามมีธุระอะไร จะไปไหน ถ้าตอบไม่ได้ ไล่ออก

ท่านไม่ชี้ไปไหนเลย ท่านชี้เข้าที่ทางจงกรมเนาะ ไม่ชี้ว่ามันจะมีเครื่องผ่อนแรง มันจะมี
บันไดเลื่อน มันจะทำให้มันมีฤทธิ์ส่งขึ้นไปพระอรหันต์เลยอย่างนี้ โดยทั่วไปโกหกทั้งนั้นนะ มัน
ไม่มีอยู่จริง

ในการศึกษานะ เวลาจะสอบมันต้องสอบผ่านนะ ถ้าไม่ผ่าน สอบไม่ผ่านก็ตกชั้น เพราะ
ในการศึกษา เขาต้องศึกษา เขาต้องมีความรู้ เขาต้องมีทางวิชาการสอบข้อสอบผ่านได้ เขาถึง
เรียนศึกษาได้

เวลาปฏิบัติขึ้นมาเขาต้องมีศีล มีสมาธิ มีปัญญาของเขา เข้าไปชำระล้างกิเลสในใจของ
เขาได้ ใครจะไปแก้ให้เขา

ลอกข้อสอบนะสิ อาจารย์ทุจริตใช้ไหม เดี่ยวจะให้เกรดถ้าให้ผลประโยชน์ฉัน อย่างนั้น
หรือ มันไม่มีอยู่หรอก

ไอ้นี้ก็เหมือนกัน ที่บอกคำถาม เขาบอกว่าเขาปฏิบัติไปแล้วเขาเป็นอัมพาตครึ่งซีก เขา
เป็นอะไร

เราไม่เชื่อหรอก เวลาหลวงตาท่านตรวจสอบลูกศิษย์ลูกหานะ ถ้าคนไหนอวดเก่งนะ
ท่านจะบอกว่า อ้าว! ว่ามา ก.ไก่ ก.กา ว่ามาเลย ว่ามา

ท่านจะดูตั้งแต่ ก.ไก่ ก.กาเลย ก.ไก่ ก.กา คือเริ่มทำความสงบได้หรือไม่ได้ ถ้าทำความ
สงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนาคือไม่เห็นกิเลส โสดาปัตติมรรค สกิทาคามิมรรค อนาคามิมรรค
อรหัตตมรรค

แม้แต่มรรค เองก็พูดให้ถูกก่อนสิ เองยกขึ้นสู่มรรคอย่างไร แล้วอะไรเป็นมรรคหรือหมักหมักเหล้า หมักกัญชา หมักสุราเมรัย หมักอย่างนั้นหรือ มันไม่ใช่มรรค มันหมัก หมักหมมกิเลส ตัณหาความทะยานอยาก

แล้วเวลาพิจารณาไปแล้ว เวลานั้นนะ อ้าว! ก.ไก่ ก.กา ว่ามา อ้าว!

เวลาที่ว่าขึ้นไปหาหลวงปู่แหวน เริ่มต้นเห็นกิเลสไหม แล้วจับมันได้อย่างไร พอจับมันแล้ว แล้วตัวมันเป็นอย่างไร แล้วเวลาขณะที่มันขาด ขาดอย่างไร

เวลาหลวงปู่แหวนท่านตอบป๊า เออ! ต้นทางถูก ถ้าขาดกระแสนะ ต้นทางเข้ากระแสถูก มันถึงจะดำเนินไปได้ถูกต้อง

ถ้าต้นทางเข้าไม่ได้ ยกขึ้นสู่วิปัสสนาไม่เป็น ต้นทางไม่มี จบครับ ถ้าวันนั้นหลวงปู่แหวนท่านตอบ ต้นทางนี้ไม่ถูก หลวงตาพระมหาบัวท่านไม่ถามต่อหรอก ต้นทางยังเข้าไม่ได้ สถานที่พิกัดยังไม่รู้ เราจะไปหาที่มันอย่างไร

มันต้องพิกัดรู้ก่อน ต้นทางจับได้ แล้วเข้าไปถึงหัวใจได้ นั่นแหละคือต้นทาง เวลาต้นทางมันเป็นไปได้ ถ้ามันจับได้ มันต้องมีมรรคมีผลของมัน มรรค ๔ ผล ๔ ไง

แต่ไฉนมันไม่มีไฉ กลับไป ๑๐ ชั่วโมงอย่างนี้

ถ้ากลับไป ๑๐ ชั่วโมงขึ้นมาแล้วเสร็จกิจนะ ผ่าตัดในโรงพยาบาลมันวางยาสลบทั้งนั้นนะ ไอ้พื้นลูกจากเตียง ไอ้โฮ! เสร็จกิจ ใครลูกจากเตียงผ่าตัด เสร็จกิจหมดเลย มันเป็นไปได้ อย่างไม่ มันเป็นไปได้ มันไม่มีเหตุไม่มีผลไฉ แต่จบกิจนะ แล้วจบกิจแล้วแค่มาอยู่เป็นเพื่อน มาอบรมบ่มเพาะมาสั่งสอนทั้งสิ้น

กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อ กาลามสูตรก็จบแล้ว เรื่องของเขา ใครจะดี ใครจะชั่วมันเรื่องของเขา มันเรื่องของเขานะ

โดยสัจจะ โดยความจริง เราไม่อยากไปยุ่ง เพราะก่อนที่เราบวชใหม่ๆ เราก็แสวงหาอย่างนี้มา แล้วก็หัวทกกันขวิดผิดพลาดมาเยอะ จนอย่างที่ว่า พุดประจำเมื่อก่อน ว่าพรรษาหนึ่งพรรษาสองไปเจอหลวงปู่จวนนั่นนะ เวลาท่านชี้เลย “อวิชชาอย่างหยาบสงบตัวลง”

เวลาประพฤติปฏิบัติกัน พวกเราเนี่ยหายาบๆ มันเป็นปฤชณคนหนา มันรู้ไปหมดทุกเรื่อง แล้วก็ไม่มีอะไรเป็นเรื่องสักเรื่องหนึ่งเลย มันรู้ทุกเรื่อง แต่ไม่มีเรื่องอะไรเป็นประโยชน์สักเรื่องหนึ่ง รู้ทุกเรื่อง แล้วก็ไม่ได้เรื่อง อยู่อย่างนั้นนะ

จนท่านบอกเลย “อวิชชาอย่างหายาบสงบตัวลง”

ไอ้ที่ว่าไม่รู้เรื่องๆ ซักรู้เรื่องขึ้นมาซะ ซักเป็นผู้เป็นคนขึ้นมา นั้นนะสงบตัวลง เท่านั้นเอง เองยังหาจุดยืนไม่ได้เลย จุดยืนความเป็นจริงนะ

เออ! จริงเนาะ ไอ้ที่ว่ารู้ทุกเรื่องแต่ไม่ได้เรื่อง มันก็ฟังชานอยู่อย่างนั้นนะ พอมันจะเอาเรื่องเอาราวขึ้นมา พอมันรักษาหัวใจพออยู่ได้ มันก็ไม่ได้เรื่อง แต่คิดว่ามันเป็นเรื่อง คิดว่าตัวเองถูกใจ

เวลาท่านบอกเลย “อวิชชาอย่างหายาบๆ สงบตัวลง”

ถูกต้อง อวิชชาอย่างหายาบๆ คือเราไม่มีที่อยู่ที่อาศัยเลย เตือนร้อนไปทั้งหัวใจ แล้วพยายามศึกษาค้นคว้า มันสงบมันเย็นลงได้บ้าง เห็นไหม แค่อายาหายาบๆ

หายาบๆ คือมันฟังชาน มันมีแต่เรื่องความเดือดร้อน มันมีแต่เรื่องความทุกข์ร้อน มันมีแต่เรื่องความวิตกกังวล มันมีแต่เรื่องความไม่เข้าใจในชีวิตตนเลย ทุกอย่างมันฟังชานไปหมดเลย เพราะอะไร เพราะเป็นพระ เป็นนักรบ จะรบกับกิเลส แต่ไม่รู้จะรบกับอะไร แล้วรบไม่ได้เรื่องเลย แต่พอมันซักเรียงอารมณ์ความรู้สึกของตัวเองได้

“อวิชชาอย่างหายาบๆ มันแค่สงบตัวลง อวิชชาอย่างกลางในใจอีกมากมาย อวิชชาอย่างละเอียดในใจท่านอีกมหาศาลเลย”

ค่อยเริ่ม ไอ้ที่เคยได้ยินได้ฟัง ที่เคยรับฟังใครมานะ ปิดทิ้งหมดเลย ลบให้หมดเลย เริ่มต้นใหม่ นี่เราเริ่มต้นใหม่ แล้วก็เริ่มต้นจากตรงนั้นมา แล้วพอเริ่มต้นจากตรงนั้นมา พอได้หลักได้เกณฑ์บ้าง ท่านประสพอุบัติเหตุเครื่องบินตกซะ มันเข็ดมันขยาดที่ไม่มีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะ มันเลยบอกตัวเองว่า มึงต้องเข้าบ้านตาต มึงต้องเข้าไปหาหลวงตา มึงต้องเข้าไปหาคนที่รู้จริงชี้ทางให้ ก็เลยเข้าๆ ออกๆ บ้านตาตมันตั้งแต่บัดนั้น

พอเข้าไปแล้ว อย่างที่ว่า เวลาประพฤติปฏิบัติมีครูบาอาจารย์หรือไม่ มันเคยทุกข์ยาก มาขนาดนี้ เวลาเราเข้าไปอยู่บ้านตาดนะ มันจะเตือนตัวเองอยู่ทุกลมหายใจเข้าออก นี่หลวงตา พระมหาบัวท่านคอยแก้ไขจิตใจให้เอ็ง เอ็งมีอะไรให้ท่านแก้ไขหรือไม่

เหมือนหมอเขารักษาพยาบาลคนไข้เลย แต่ไม่มีคนไข้เข้าไปหาท่านเลย เราเดิน จกรม นั่งสมาธิภาวนา พยายามจะหาจุดบกพร่อง หาความเจ็บป่วยของตน ของจิต แล้วขึ้นไป รายงานท่าน ให้ท่านคอยแก้ไขตลอดเวลา เพราะอะไร เพราะคนที่แก้ไขมันหาได้ยาก แล้ว มันหาไม่ได้ เราเข้าบ้านตาดเรามีอุดมการณ์อย่างนี้ เราคิดของเราอย่างนี้ เราจึงเดินจกรม นั่งสมาธิภาวนาทั้งวันทั้งคืนตลอดเวลา ไม่ยุ่งกับใครเลย

จนพระด้วยกันเขาหมั่นชี้หน้า เขาประชุมกันแล้วให้พระมาคุยกับเราไง ชื่อคำพราน จำชื่อมันได้ว่ามันชื่อคำพราน เป็นพระทางภาคอีสาน คำพรานมันบอกว่า “หงบๆ หมูคณะเขาให้กู มาเตือนมึงนะ บอกวันๆ มึงทำแต่หน้าหมั่นชี้ทั้งวันเลย มึงทำแต่หน้าหมั่นชี้ทั้งวันเลย มึงทำไม ไม่ทักไม่ทายอะไรเลยละ”

แต่ความจริงเราคิดอย่างนี้ คนที่รอแก้ไขเอ็งเขารออยู่นั่น แล้วเอ็งมีอะไรให้แก้ไขละ เอ็งมีอะไรที่สงสัยบ้าง เอ็งมีอะไรในใจที่เป็นภาระที่จะให้คนคอยชี้ทางบ้าง

เดินจกรม นั่งสมาธิภาวนาทั้งวันทั้งคืนตลอดเวลา พระที่อยู่ในห้องเดียวกันเป็นพยานต่อกันได้ อย่างสุดใจ รุ่นนั้นนะ รุ่นสุดใจ รุ่นนพดลอย่างนี้ เสี่ยงตายไปแล้ว รุ่นเก่าๆ รุ่นนั้นนะ เห็นทุกวัน

เพราะบนศาลาวัดป่าบ้านตาด คนที่โดนหลวงตาสับเขกไม่มีใครมากไปกว่าเราเด็ดขาด โดนด่าวัน ๓ รอบ ๔ รอบ ทุกวัน ถ้ามพระได้ รุ่นเก่าๆ นะ แต่รุ่นใหม่ๆ มันหมั่นชี้หน้า หมั่นชี้หน้าเพราะว่าเราไม่ยุ่งกับใคร มันหมั่นชี้หน้า หมั่นชี้หน้าเพราะว่ามันอย่างนี้

สิ่งที่ว่าเราสลบไป ๑๐ ชั่วโมง พี่มานี้บอกว่าจบกิจ

ไม่มีหรรค สลบไปก็องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสลบ ๓ หน หลวงปู่มั่นท่านเคยสลบ สลบก็คือสลบ ไม่ใช่มรรค ถ้าสลบเป็นมรรคนะ ไฉนใช้ในโรงพยาบาลโดนวางยาสลบทุกวันเลย มันมีมรรคมีผลหมดนะ สลบไม่ใช่มรรค หายวูบก็ไม่ใช่มรรค

มรรค คือ ศีล สมาธิ ปัญญาที่ชัดเจน เป็นธรรมจักรที่แยกแยะพิสูจน์ตรวจสอบเรื่อง
กิเลสต้นหาความทะยานอยาก ในสติปัฏฐาน ๔ ในขั้น ๕ ในปัจจุสมุปบาท มันแก้มันไข มัน
ทำของมันชัดเจน แล้วความชัดเจนแบบนั้นนะ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านถึงมาสอนพวกเรา
ด้วยความชัดเจน ไม่ใช่สลบไปแล้วพินมา จบกิจ

เยอะแยะไปทีหนึ่งแล้วกลับไปตื่นมางเลยละ มันไม่จบกิจหรอก มันงมมากขึ้น ใ้จบกิจ
ไม่เคยเห็น เห็นแต่เห็นริ้นขวางเดินไม่ถูกทางนั้นนะจบกิจ

ไ้เรื่องนี้ส่วนตัวนะ เราไม่ไปยุ่งกับใคร แต่เวลามันเขียนมาอย่างนี้เราก็ตอบเพื่อ
ประโยชน์กับผู้เขียนเท่านั้น ตอบเพื่อประโยชน์กับผู้ที่จะว่า ถ้าอย่างนั้นแล้วเขาจะพูดอะไร ทำ
สิ่งใดจะถูกต้องหมดเลยหรือ

เพราะมันไม่มีเหตุมีผลนะ จบกิจ กิจอะไร จบตรงไหน จบเรื่องอะไร แล้วพิจารณาอะไร
สลบไปมันพิจารณาอะไร แล้วมันรู้อะไร แล้วมันเห็นอะไร แล้วอะไรเริ่มต้น ท่ามกลาง และที่สุด
ตรงไหน แล้วเป็นอย่างไร ฟั่น ฟั่น

มันไม่มีสาระเลย มันไม่เข้าสู่มรรคสู่ผล เข้าสู่สัจจะ เข้าสู่ความจริง ถ้าพระสารีบุตร พระ
โมคคัลลานะทุกอย่างมันมีเหตุมีผลทั้งสิ้น ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ เวลาพิจารณาอย่างไรท่าน
แก้ท่านไข

ในพระไตรปิฎก เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้อุบายวิธีการ เหมือนกันทั้งสิ้น
ให้พิจารณาอย่างนี้ ให้คิดอย่างนี้ ให้ดูอย่างนี้ ให้ช้อย่างนี้ ท่านจะบอกวิธีการทั้งสิ้น เหมือน
การให้ยาที่ถูกต้อง

ไม่ใช่ว่าสลบไปพินมา มันไม่มีเหตุมีผลนะ ไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอัน แต่ถ้าจบกิจใครก็จบ
ได้ จบเพราะอะไร เพราะเขาเข้าใจของเขาอย่างนั้น ถ้าเขาบอกเขาจบกิจก็กิจของเขา ไม่ใช่กิจ
ของเรา แล้วถ้ากิจของเราก็คือเรื่องของเขา

ถ้ากิจของเรา เราจะฆ่ากิเลสของเรา เราจะหาข้อเท็จจริงในใจของเรา มันต้องมีวิธีการที่
เราจะจับต้อง เราจะหาได้ ถ้าหาได้ มันพิสูจน์ได้ มันเป็นได้ก็เป็นของเราไป

นี่พูดถึงว่าคำถามเนาะ แต่เขาบอกว่า คำถามนี้แล้วแต่หลวงพ่เห็นสมควรจะตอบก็ได้ ไม่ตอบก็ได้ไง

แต่ในเมื่อพูดมาเพื่อประโยชน์เพื่อในวงการปฏิบัติ แล้วถ้าใครจะเชื่อ ใครจะทำของเขา ก็เรื่องของเขา แต่ถ้ามันเป็นความจริง กาลามสูตร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านไม่ให้เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น ให้เชื่อผลการประพฤติปฏิบัติ ให้เชื่อในการปฏิบัติของเรามันดีขึ้นหรือไม่ มันสงบตัวลงหรือไม่ เรามีศีล มีสมาธิ มีปัญญาขึ้นหรือไม่ แล้วมันเป็นประโยชน์กับตัวเรามากน้อยแค่ไหน เอาที่ผลของการปฏิบัติของเรา เอวัง